

در حدیث دیگران!

دهمین جشنواره بین‌المللی و دومین اجلاس جهانی رادیو از نگاه میهمانان

✽ پدالله گودرزی

مدیر گروه جوان و فرهنگ رادیو جوان و مسئول کمیته روابط عمومی و تبلیغات دهمین جشنواره بین‌المللی و دومین اجلاس جهانی رادیو

اشاره

برگزاری دهمین جشنواره بین‌المللی و دومین اجلاس جهانی رادیو در تهران و وجود فضای استاندارد و حرفه‌ای مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما و امکانات ویژه شهر تهران، میهمانان خارجی را شگفت‌زده کرد. در کنار این امر، نظم و ترتیب برنامه‌ها و فضای مناسبی که در ایام جشنواره وجود داشت و همین‌طور دیدار میهمانان خارجی از مراکز فرهنگی ایران به ویژه سفر یک روزه این میهمانان به شیراز، همه و همه تصویر واقعی از ایران برای آنها به ارمغان آورد و آنها را از نزدیک با دیروز و امروز ملتی پویا، تمدن‌ساز و توانمند، اگر چه به صورت اجمال، آشنا کرد.

به یاد دارم که در پایان سفر یک روزه به شیراز که بسیار فشرده و مفید بود، خبرنگار خبرگزاری برنا که با زبان انگلیسی هم کاملاً آشنا بود به اینجانب گفت که همیشه سعی می‌کند از کلیشه‌ها فاصله بگیرد و متفاوت نگاه کند و از این رو سعی کرده بود که از نظر واقعی میهمانان خارجی را برای تعارفات معمول، دریابد. از این رو از آنها پرسیده بود که اگر این جشنواره در کشور شما برگزار شده بود، چه اقداماتی انجام می‌دادید و یا چه کارهای دیگری را علاوه بر اقدامات این جشنواره انجام می‌دادید، که آنها در پاسخ او گفته بودند همه اقداماتی که ما فکر می‌کردیم باید در این جشنواره انجام شود، انجام شد و همه چیز در حد مطلوب است.

صحبت‌های دیوید استلی - دبیر کل اتحادیه رادیو و تلویزیون‌های آسیا و اقیانوسیه (UBA) - نیز در جشنواره و در گفت‌وگو با خبرنگاران، بخشی دیگر از این موضوع است که دهمین جشنواره بین‌المللی و دومین اجلاس جهانی رادیو را در حدی بسیار مطلوب توصیف کرده بود. آنچه می‌نگرید گزارش مختصر یکی از میهمانان دهمین جشنواره بین‌المللی و دومین اجلاس جهانی رادیوست که در بولتن ویژه ABU در چهار صفحه رنگی درج شده است و نشان از اهمیت چنین جشنواره و اجلاسی دارد.

فصلنامه ABU News - پائیز ۲۰۰۹

مقاله ویژه ABU در خصوص دهمین جشنواره بین‌المللی و دومین اجلاس جهانی رادیو

اجلاس تهران، آینده رادیو در عصر چندرسانه‌ای‌ها را بررسی کرد:

دیباچه ABU

در محوطه وسیع مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما، در قلب فضای پر ابهت درختان به‌صاف کشیده، جایی که کلیه فعالیت‌های رادیو و تلویزیون ایران متمرکز است، بالغ بر ۶۰۰ رادیو و تلویزیون محلی و بین‌المللی به موضوعات برجسته همایش جهانی پرداختند.

اجلاس جهانی رادیو که امسال به صورت مشترک توسط سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران (IRIB) و ABU سازماندهی شد، در تهران و در ماه May (اردیبهشت) همزمان با جشنواره سالیانه رادیو برگزار شد.

موضوع اصلی اجلاس امسال، «چالش‌های

«بخشی از آینده اینجاست». در نطق اصلی افتتاحیه، وی رقابتی برای رادیو و تلویزیون‌ها ایجاد نمود که تنها به روش سنتی تکیه نمایند و به قالب‌های جدید پخش که اینترنت پیشنهاد می‌کند، نیز بپردازند تا از سود آن منتفع شوند و ارتباطی روان و خودمانی با شنونده ایجاد نمایند. بسیاری مسائل دنیای نوین انتخاب شنونده و ارائه مفهوم بدان معناست که رادیو و تلویزیون‌ها باید بدانند که از اینترنت که شامل سایت‌های شبکه‌ای اجتماعی برای ارائه معنا به نسل رو به رشد است، به جای فرم‌های رادیوی سنتی که واقعاً نامرتب است، استفاده نمایند.

- سخنرانان جلسات بعدی که به جزئیات بیشتری نسبت به دیدگاه وسیع گرد لئونارد پرداختند، از KBS کره و RTHK هنگ‌کنگ بودند و توضیح دادند که چگونه رادیو تاکنون توانسته است خود را با دورنمای دیجیتالی جدید سازگار کند و چطور می‌تواند در آینده نیز این کار را با کشف تاریخچه رادیوی دیجیتالی و قالب‌های چندرسانه‌ای ادامه دهد. در این راه باید از پادکست نیز حمایت جدی شود. محققان محلی و بین‌المللی که بر نقش رسانه در انتخابات اخیر ریاست جمهوری ایران تأکید داشتند، به تجزیه و تحلیل جایگاه و نقش صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران (IRIB) در فرایند انتخابات پرداختند.

- به ایده «رادیو سبز» نیز در جلسات ویژه‌ای که به ابعاد مختلف در مورد محیط زیست و پاسخ‌هایی که به آن از جنبه‌های مختلف داده شده، پرداخته شد. این جلسه یک‌ساعته به توسعه برنامه کمپین چراغ‌ها را خاموش کنید، سازماندهی‌شده توسط ABU، و نقش آن در ارتقای اطلاعات عمومی پرداخت. به ارزش و جایگاه برنامه‌های زنده رادیویی که بلافاصله پس از روزهای بلایای طبیعی پخش می‌شود، نیز اشاره شد.

- برنامه روز دوم کاملاً پر بود و با جلسه «نگاهی به مسائل توسعه‌ای» شروع شد. برخی از سخنرانان اعتقاد داشتند رادیوهای سنتی و محلی نیازهای حیاتی میلیون‌ها شنونده در سراسر جهان را مرتفع می‌نمایند.

- همانگونه که مایک آدامز از شرکت پخش خاور دور روز اول درباره اهمیت رادیوی زنده در زمان بلایای طبیعی صحبت کرد، بشارت احمدخان از هند نیز از عملکرد اطلاع‌رسانی

عصر چندرسانه‌ای‌ها با استفاده از قالب‌های جدید برای ماندن در بازار» بود.

پال باشنل مدیر گروه رادیو نیوزلند یکی از میهمانان بین‌المللی اجلاس بود که بررسی دقیق خود در خصوص سخنرانی‌ها را با ABU News در میان گذاشت.

با پوشش خبری فراوان و سخنرانی‌ای که با استفاده از مولتی‌مدیا ارائه شد، افتتاحیه شکل گرفت و چارچوب مباحثات فراهم آمد. جلسات زیر به چالش‌های آینده رادیو پرداختند:

- گرد لئونارد از سوئیس عقیده داشت:

عمومی برنامه زنده رادیویی به شدت دفاع نمود. وی اظهار داشت که خدمات همگانی رادیو و تلویزیون باید فعالانه از کمپین‌ها در راستای ارتقای بهداشت و آموزش پایه در زمینه‌های فقر یا نیاز اجتماعی حمایت نمایند.

- تاریخچه رادیو جامعه در انگلستان توسط سالواتوره شیفو از انستیتو اروپا دنبال شد و حسینعلی افخمی از ایران نیز توضیح داد که چطور رادیو به توسعه شهری در شرق آذربایجان - جایی که تا دهه ۱۹۷۰ از برق و تلفن محروم بودند - کمک کرد. وضعیت کشور ارمنستان نیز توسط موشق هوسپیان مورد بررسی قرار گرفت. - در جلسه «اختراعات رادیویی دیجیتالی» استیو آهنرن از استرالیا درباره تقسیم‌بندی شنوندگان و در نتیجه، تغییر در الگوی مصرف رادیو با ماهیت برنامه‌سازی دیجیتال، به بحث پرداخت. وی پیشنهاد کرد ما باید خودمان را خالقان مفهوم صدا بنامیم نه رادیو و تلویزیون.

- باری کلارک از شبکه ABC استرالیا موضوع رادیویی دیجیتالی در استرالیا در جولای ۲۰۰۷ را مطرح و در خصوص تغییرات ناشی از آن صحبت کرد. وی بر ارزش رادیو سنتی محلی نیز با ارائه نمونه خاصی که اطلاعات ضروری را به اطلاع شنوندگان طی آتش‌سوزی جنگل امسال رساند، تأکید کرد.

- چند سخنران از دانشگاه تهران هم دعوت شده بودند: دکتر اعظم راوودراد، محمد حسینی و دکتر سید وحید عقیلی ویژگی‌های رادیویی آنالوگ و دیجیتال را همراه با زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی مقایسه کردند.

- چند سخنران دیگر شامل دو شخصیت دانشگاهی آلمان که مقالاتشان در خصوص نمایش رادیویی دهه ۱۹۳۰ بود، به نقش موسیقی و نمایش در رادیو پرداختند.

- بعد از ظهر روز دوم و در جلسه‌ای دیگر، گرد لئونارد با ارائه جزئیات بیشتری در خصوص موضوع اصلی سخنرانی افتتاحیه به نتیجه رسید. از میان نکاتی که وی مطرح کرد مبنای پخش پهنای باند (Broadband Broadcasting) به شرح زیر بودند:

۱- رادیو و تلویزیون‌ها باید در کلیه قالب‌ها بهترین مجری و متصدی باشند؛

۲- رادیو و تلویزیون‌ها باید از انتقال به عصر دیجیتال حمایت نمایند؛

۳- رادیو و تلویزیون‌ها باید از همگرایی،

ملزومات، قالب‌ها و UIs، پشتیبانی نمایند؛

۴- رادیو و تلویزیون‌ها باید با یکدیگر شراکت و همکاری داشته باشند؛

۵- رادیو و تلویزیون‌ها باید با یکدیگر تعامل داشته باشند؛

۶- رادیو و تلویزیون‌ها باید با یکدیگر اجماع و گفت‌وگو کنند.

مباحثات نهایی با سخنرانی جالب و بامزه پال بو از رادیو گرو دانمارک در خصوص تولید آگهی بازرگانی رادیو انجام شد. آگهی‌ها بیشتر گوهرهای برنامه‌سازی بین ۳۰ تا ۹۰ ثانیه هستند.

در جشنواره رادیو که هم‌زمان با اجلاس برگزار گردید، تعداد زیادی از رادیو و تلویزیون‌های سراسر جهان شرکت داشتند. برنامه‌سازی از نقاط مختلفی مانند اسلونی، چین، کره، هند و آرژانتین به همراه شخصیت‌های دانشگاهی از سراسر جهان شرکت داشتند.

بسیار جالب بود که با کارکنان پرنرژژی و بافراست سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران (IRIB) که در مورد بسیاری از مسائل اجلاس به بحث می‌پرداختند، تماس داشتیم. با همه میهمانان خارجی مصاحبه‌های فراوانی در مورد ماهیت رادیو، فلسفه پشتیبانی از آن و آینده کاربردی آن انجام شد.

علاوه بر برنامه رسمی اجلاس، مجریان بازدیدی از محوطه وسیع IRIB و موزه‌های تهران ترتیب دادند و یک روز فراموش‌نشده‌ی را به بازدید از شیراز و مکان تاریخی باستانی پرسپولیس پرداختند.

غرور و اشتیاق میزبانان در کلیه این فعالیت‌ها نمایان بود و آنها به توانمندی‌های مالی صدا و سیما و تاریخچه غنی کشور خود نگرش ویژه‌ای داشتند.

IRIB تنها یک ساختمان نیست، بلکه مجموعه‌ای از ساختمان‌های جالب در فضایی سبز زیر کوه‌های البرز مشرف به شمال تهران است. بازدیدی از استودیوهای تولید رادیو که به اندازه کافی جهت برگزاری یک ارکستر بزرگ بودند و شنوندگان قابل‌ملاحظه‌ای داشتند، به عمل آمد. در یکی از این استودیوها که به نمایش اختصاص داشت، بازیگران و کارگردانان به صورت زنده نمایش اجرا می‌کردند و از موسیقی تولیدی نیز استفاده و کلیه مراحل ضبط شد.

محیط سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران (IRIB) از ضبط و ویرایش تا پخش کاملاً

دیجیتالی است. استودیوهای تلویزیونی پخش اخبار در وسط اتاق خبر هستند.

در برنامه تفریحی بازدید از شهر باستانی پرسپولیس هماهنگی‌های فراوانی به چشم می‌خورد. خرابه‌های این بنا اکنون دارای جایگاه چشمگیر در میراث جهانی یونسکو است و دیدن این موضوع خیلی سخت نیست. جایگاه سلطنتی، جلوی تپه‌های صخره‌ای عربان که دورتادور آن را مانند پشت صحنه تئاتر فرارگرفته بود، قرار داشت. فضای پرسپولیس تخیل را بیدار می‌کند.

پرسپولیس، پر از دروازه‌های حماسی، ستون‌ها و مجسمه‌ها، نقوش برجسته نشانگر زندگی مجلل و پر زرق و برق در کاخ ۲۵۰۰ سال پیش بود که نمونه‌ای از ابهت و شکوه امپراتوری پرشیا در دوران هخامنشی بوده و با داشتن بازدیدکنندگان بسیار، تأثیرگذار است. مجموعاً یکصد نفر در این بازدید یک روزه شرکت داشتند و ما مانند مورچه‌ها در میان خرابه‌ها سرگردان بودیم.

پس از پرسپولیس، آرامگاه‌های چشمگیر شاه‌شاهان با فاصله ۱۰ کیلومتر که اطراف آن صخره‌ای بود قرار دارند. اینجا بقایای شماری از پادشاهان هخامنشی در مکانی که پرستوها به صورت گروهی دائماً در هوای گرم و آرام دور آن جمع شده‌اند و به آن روح می‌بخشند، به خاک سپرده شده است.

همچنین زمانی را در بازار قدیمی در نزدیکی شهر شیراز - جایی که زندگی هر روز در آن جریان دارد - گذرانیدیم. از تعدادی از موزه‌ها که شامل گنجینه‌هایی از تاریخ ایران زمان اسلام و پیش از اسلام که همه از نظر بصری بسیار پرشکوه و ابهت بودند، بازدید کردیم.

استفاده از طراحی سنتی عنصر آشکار آرامگاه‌های چند شاعر پیشین معاصر و باغی که بهشت را به تصویر می‌کشید، بود. بسترهای پر از گل در کلیه مناظر و چشمه‌های این مکان‌های شبیه پارک محل جذابی برای بازدیدکنندگان در طول روز و شب بود.

تعارض میان سادگی پادشاهان هخامنشی و شکوه و جلال ظاهری آخرین شاه ایران که کاخ‌هایش در حال حاضر تبدیل به موزه شده است، بیشتر از این نمی‌توانست باشد.